

2020/2216(INI)

16.3.2021

VÉLEMÉNY

a Kulturális és Oktatási Bizottság részéről

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

Európa digitális jövőjének alakításáról: a digitális egységes piac működése előtt álló akadályok felszámolása és a mesterséges intelligencia használatának javítása az európai fogyasztók számára
(2020/2216(INI))

A vélemény előadója (*): Sabine Verheyen

(*): Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 57. cikke

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Kulturális és Oktatási Bizottság felkéri a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. emlékeztet, hogy a mesterséges intelligenciát beépítetten tisztességes és etikus módon, emberközpontú megközelítést követve kell fejleszteni, bevezetni és felhasználni, maradéktalanul tiszteletben tartva az uniós értékeket és elveket, az emberi jogokat, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a magánélet tiszteletben tartásához való jogot, az adatvédelmet, a megkülönböztetésmentességet, a tömegtájékoztatás szabadságát és a médiapluralizmust, valamint a kulturális sokszínűséget; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozó jogszabályi keret megköveteli az alapvető jogok, az etikai szempontok és a jogszabályi biztosítékok szigorú figyelembevételét, hogy védjük demokratikus társadalmainkat és polgárainkat mint az mesterségesintelligencia-rendszerek felhasználóit és fogyasztóit; hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és a független felügyelet kritikus fontosságú a torzítás csökkentéséhez és mindenfajta hátrányos megkülönböztetés és visszaélés elkerüléséhez, valamint a jogállamiság biztosításához;
2. emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy a mesterséges intelligencia etikus legyen, azt fenntartható és társadalmi szempontból felelős módon kell fejleszteni, bevezetni és felhasználni, amely egy nemi esélyegyenlőségi stratégiát, a kulturális sokszínűség tiszteletben tartását, a digitális jártasság előmozdítását, a digitális szakadék megszüntetését és a szellemi tulajdon-jogok védelmét is szem előtt tartja;
3. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencián alapuló társadalomban a valódi digitális egységes piac megvalósítása érdekében uniós szinten egységes jövőképre és stratégiára van szükség, amely teljes mértékben a felhasználók javát szolgálja; ismételten kiemeli a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tudatosság növelésének és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismeretszint megerősítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy tanulási és képzési lehetőségeket kell kínálni annak érdekében, hogy az európai társadalom megszerezhesse az alapvető digitális készségeket, valamint megértse a mesterséges intelligencia használatát és potenciális kockázatait annak érdekében, hogy ezeket a technológiákat teljes mértékben kihasználhassák, és lehetővé tegyék a polgárok számára, hogy teljes mértékben részt vehessenek a digitális egységes piacon és társadalomban; e tekintetben megismétli azon álláspontját, hogy a mesterséges intelligenciával és a robotikával kapcsolatos innovációt be kell építeni az oktatási tervekbe, amint azt a közelmúltban elfogadott digitális oktatási cselekvési terv is kiemeli; ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák e terv zökkenőmentes végrehajtását és értékelését;
4. hangsúlyozza, hogy a digitális transzformáció érinti az oktatás területét, amely a kötelező oktatás bevezetése óta az eddigi legjelentősebb változás előtt áll; hangsúlyozza, hogy egyes becslések szerint a ma az általános iskolát elkezdő gyermekek 65%-a végül olyan új munkakörökben dolgozik majd, amelyek egyelőre nem léteznek; kiemeli, hogy a digitális jártasság alapvető készség, és biztosítani kell az e készségekhez, valamint a digitális eszközökhöz való egyenlő hozzáférést, amint arra a

Covid19-járvánnyal összefüggésben az online tanítás és tanulás jelentette kihívás is felhívta a figyelmet; megismétli a Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy kezeljék gondosan az információkhoz, az oktatáshoz és a munkahelyekhez való hozzáférés terén fennálló digitális szakadék okozta eltéréseket, többek között az infrastruktúrába, a felszerelésekbe és az erőforrásokba történő megfelelő beruházások révén;

5. hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciát Európa-szerte széles körben a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak rendelkezésére kell bocsátani, hogy Európában valamennyi érdekelt fél és szereplő számára fenntarthatók legyenek az egyenlő versenyfeltételek és a tisztességes verseny;
6. kiemeli a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára a mesterségesintelligencia-technológiákban rejlő lehetőségeket, a közönség jobb kezelésétől, elérésétől és a vele való jobb kapcsolattartástól kezdve a tartalmak felügyeletének támogatásáig, újrahasznosítva a kulturális archívumokat, valamint a tények ellenőrzésének és az adatokon alapuló újságírásnak a támogatásáig; hangsúlyozza továbbá a mesterséges intelligencián alapuló megoldások, így például a szöveget hanggá és a hangot szöveggé alakító eszközök, az automatikus feliratozás és fordítás kínálta lehetőségeket, amelyekkel javítható a kultúrához, az információkhoz és az oktatáshoz való hozzáférés, többek között a látás- és hallássérültek és más kiszolgáltatott csoportok számára; felszólít arra, hogy a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat uniós szinten politikai prioritásként építsék be a mesterséges intelligencia területén, és kiemeli, hogy az ezen ágazatokkal való együttműködés felbecsülhetetlen értékű lehet a mesterséges intelligenciával kapcsolatos innováció polgárokhoz való közelítésében, valamint a kreatív megoldások és a mesterséges intelligencia felhasználási lehetőségeinek megtalálásában;
7. hangsúlyozza, hogy az Uniónak nem szabad még jobban lemaradnia a mesterséges intelligenciával kapcsolatos globális versenyben, különösen a mesterséges intelligencia kereskedelmi bevezetése és finanszírozása terén; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy mind nemzeti, mind uniós szinten kihagyták a kultúrát a mesterséges intelligenciára vonatkozó stratégiákból és szakpolitikai ajánlásokból; kiemeli, hogy a mesterségesintelligencia-technológiák kockázatainak és előnyeinek jobb megértése növelni fogja az e technológiák iránti társadalmi keresletet és így a fejlesztésükre való igényt; e tekintetben felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek be a mesterségesintelligencia-technológiákhoz kapcsolódó tudatosságnövelő tevékenységekbe; hangsúlyozza, hogy valamennyi érdekelt féllel, köztük a kis- és közepes méretű szereplőkkel együttműködve egyértelmű jogi keretet kell létrehozni az etikus, fenntartható és társadalmilag felelős mesterséges intelligenciára vonatkozóan, amely prioritásként kezeli a kreativitást és a kultúrához való hozzáférést annak érdekében, hogy az Uniót világszerte a technológiai fejlődés, a mesterséges intelligencián alapuló innováció és az értékteremtés élvonalába helyezze, és maximalizálja annak előnyeit, a társadalomra jelentett potenciális kockázatok értékelése mellett;
8. felhív, hogy uniós és nemzeti finanszírozással Európa-szerte minden szaktárgy tanárai számára dolgozzanak ki képzési programokat a mesterséges intelligenciával kapcsolatban; emlékeztet a szakképzés mesterséges intelligenciával kapcsolatos sajátos

követelményeire, és együttműködésen alapuló megközelítést szorgalmaz európai szinten, amelyet úgy alakítanak ki, hogy Európa-szerte növelje a mesterséges intelligencia által a szakképzésben kínált lehetőségeket;

9. hangsúlyozza, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv¹, valamint a szerzői jogról szóló irányelv² nemzeti jogba való átültetése alapvető fontosságú a kulturális sokszínűséget előmozdító, valódi digitális egységes piac megvalósításához; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy mielőbb ültessék át ezeket az irányelveket; hangsúlyozza, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jövőbeli jogszabálynak és a digitális piacokról szóló jogszabálynak, valamint az uniós adatpolitikáknak és a mesterséges intelligenciára vonatkozó minden jövőbeli szabályozásnak – különös tekintettel a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra – összhangban kell lennie az említett irányelvekben meghatározott elvekkel és kötelezettségekkel;
10. sürgeti az Uniót, hogy tegyen lépéseket a mesterséges intelligencia negatív hatásaihoz társított kockázatok megelőzése vagy mérséklése érdekében, és határozzon meg konkrét és alkalmazandó alpnormákat és szabályokat, különösen a bűnüldözésben használt mesterségesintelligencia-rendszerek – így például az arcfelismerő szoftverek – érzékeny területére vonatkozóan;
11. kiemeli, hogy a digitális szolgáltatási ágazat gyorsan fejlődik, ezért hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az új szabályozások ne akadályozzák piacának nyitottságát; hangsúlyozza, hogy az online szféra sarokkővét továbbra is a hálózatsemlegességnek kell alkotnia;
12. úgy véli, hogy minden mesterséges intelligenciára vonatkozó keretnek az átláthatóságon, adott esetben a megmagyarázhatóságon és az elszámoltathatóságon kell alapulnia, és tiszteletben kell tartania az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) meghatározott jogokat és kötelezettségeket, többek között az adattakarékosságot, a célhozkötöttséget, valamint a beépített és alapértelmezett adatvédelmet;
13. felhívja a figyelmet, hogy a mesterséges intelligencia hatékony eszköz lehet az online tartalmakra vonatkozó szabályok betartatásának segítésére, például a jogellenes vagy káros tartalmak, a dezinformáció és az álhírek azonosítása révén, és felhasználható az „értesítés-eltávolítás” mechanizmus végrehajtásának elősegítésére is; hangsúlyozza azonban, hogy a mesterséges intelligencia felhasználása annak megfelelő szabályozása nélkül kihívást jelenthet az alapvető jogok, különösen a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint az információhoz való hozzáférés, a kulturális sokszínűség és a médiapluralizmus tekintetében; e tekintetben emlékeztet, hogy a mesterséges intelligenciának az Unióban történő fejlesztése, bevezetése és használata során tiszteletben kell tartania az alapvető jogokat és az uniós jogot; hangsúlyozza, hogy emberi beavatkozásra van szükség, mivel a szabályok online érvényesítésére használt

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról, HL L 303., 2018.11.28., 69. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról, HL L 130., 2019.5.17., 92. o.

automatizált mechanizmusok nem tudják teljes mértékben értékelni a kontextust, hamis pozitív eredményekhez vezethetnek, és gátolhatják a jogszerű és tisztességes tevékenységet; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia minden felhasználásának szigorúan meg kell felelnie az átláthatóság elvének, és arra világos elszámoltathatósági szabályoknak kell vonatkozniuk, hatékony fellebbezési mechanizmus garantálása mellett; rámutat arra, hogy a digitális egységes piacot az „ami jogellenes offline, az online is jogellenes” elvnek kell vezérelnie; hangsúlyozza továbbá, hogy az offline legális tartalmaknak jogszerűnek kell maradniuk az interneten is, különös tekintettel az olyan alapvető szabadságokra, mint a véleménynyilvánítás szabadsága;

14. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) a művészet és a tudomány szabadságáról szóló 13. cikke kimondja, hogy a művészet és a tudományos kutatás szabad és a tudományos élet szabadságát tiszteletben kell tartani; felhívja a figyelmet a művészi szabadságok megsértésére Európában, amelyet a Freemuse „A művészi szabadság helyzete, 2020” című jelentésében foglal össze;
15. kitarthatja, hogy a felhasználóknak érthető, átfogó tájékoztatást kell kapniuk a mesterséges intelligencia használata esetén annak működéséről és arról, hogy a használatán alapuló döntéseket hogyan lehet megtámadni; rámutat továbbá arra, hogy a mesterséges intelligencia eredményei önmagukban csupán jelzésértékűek lehetnek és soha nem minősülhetnek bizonyítéknak;
16. megállapítja, hogy a nagy platformok rengeteg adatot szereztek meg, és egy nyílt szabványokkal rendelkező, sokszínű és decentralizált rendszer szolgáltatásai helyett a felhasználókat „fallal körülvett kertekbe” zárták be; hangsúlyozza, hogy ebből adódóan egyes piacokat jelentős hálózati hatást gyakorló nagy platformok jellemeznek, amelyek valójában „online kapuórként” tudnak működni a digitális gazdaságban; szükségesnek tartja ezért további kötelezettségek bevezetését az adatvédelem, az átláthatóság, a felhasználói döntések és az interoperabilitás vonatkozásában az egyenlő versenyfeltételek és a fogyasztói jólét garantálása érdekében;
17. hangsúlyozza, hogy az Uniónak egységes, egyértelmű és naprakész szabályokra kell törekednie, amelyek nem akadályozzák a belső piacon az innovációt; ezért az automatizált döntéshozatal emberközpontú, kiegyensúlyozott és körültekintő megközelítésére szólít fel, amely tiszteletben tartja és védi az alapvető jogokat és etikai megfontolásokat, és összhangban van az alkalmazandó szabályozási keretekkel, például az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvel, a szerzői jogi irányelvvel és az általános adatvédelmi rendelettel, valamint a digitális szolgáltatásokról szóló jövőbeli jogszabállyal;
18. emlékeztet, hogy sürgősen szükség van arra, hogy tisztességesebb verseny érvényesüljön a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak online szolgáltatásai terén Európában az adatszolgáltatásba szervezési és koncentrációs hatásai elleni fellépés érdekében, amelyek rendszerint tisztességtelen előnybe hozzák a nagy digitális vállalatokat; üdvözli e tekintetben a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra és a digitális piacokról szóló jogszabályra irányuló jogalkotási javaslatokat, amelyek segíteni fognak Európa digitális jövőjének további alakításában;
19. emlékeztet arra, hogy a tagállamok és az uniós intézmények az Alapjogi Charta és az

Emberi Jogok Európai Egyezménye alapján kötelesek biztosítani, hogy egyetlen személy magánéletének védelméhez, adatvédelemhez, szólás- és gyülekezésszabadsághoz, megkülönböztetésmentességhez, méltósághoz való jogait és egyéb alapvető jogait se korlátozhassa indokolatlanul semmilyen új vagy kialakulóban lévő technológia használata;

20. megállapítja, hogy az Uniónak figyelmet kell fordítania arra, hogy az adatokat milyen módon tárolják és kezelik; hangsúlyozza, hogy az adatintegritást is védeni kell, és hogy az adatok mesterséges intelligencia általi értelmezése nem vezethet elnyomáshoz vagy megkülönböztetéshez;
21. kiemeli, hogy ahhoz, hogy az európai digitális piac virágozzon, és lehetővé tegye a hatékony és etikus mesterséges intelligenciát, óriási mennyiségű jó minőségű, összeegyeztethető adatra van szükség; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozó minden jövőbeli szakpolitikai keretet úgy alakítsanak ki, hogy az biztosítsa a személyes adatok magas szintű védelmét és ellenőrzését, amelyeket tisztességesen, megkülönböztetésmentesen és az érintett személy beleegyezése alapján kell kezelni, az adatvédelemre és a magánélet védelmére vonatkozó valamennyi szabály tiszteletben tartása mellett; emlékeztet, hogy az adatok hibás értelmezésének elkerülése érdekében minden automatizált algoritmikus döntéshozatalnak átláthatónak és elszámoltathatónak kell lennie, kellően tiszteletben tartva valamennyi érintett szereplő jogait és kötelezettségeit;
22. hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy az Unió vezető szereplővé váljon az olyan mesterséges intelligenciával kapcsolatos technológiák használatában, amelyek tiszteletben tartják az etikai normákat és az alapvető jogokat, valamint hogy versenyképes maradjon a globális digitális piacon, és teljes mértékben kihasználhassa az abban rejlő lehetőségeket, az Uniónak ki kell építenie kapacitásait, többek között az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) keresztül, több embert ösztönözve arra, hogy az IKT-val kapcsolatos ágazatokban folytassa pályafutását, például úgy, hogy több adatokkal foglalkozó szakembert képez a mesterséges intelligencia területén, valamint olyan kapcsolódó új területeken dolgozó szakembereket, mint a mesterséges intelligencián alapuló befektetés és a mesterséges intelligencia biztonsága; e célt szem előtt tartva erőteljesebb támogatásra szólít fel a mesterséges intelligenciára összpontosító hálózatok létrehozásához és megerősítéséhez, a mesterséges intelligenciára összpontosító páneurópai egyetemi és kutatási hálózatok létrehozásának lehetőségét továbbra is vizsgálva; hangsúlyozza, hogy az adatokkal foglalkozó szakemberek hiánya az adatok hibás értelmezéséhez vezethet, ami torzulásokat és kiegyensúlyozatlan eredményeket hozhat létre.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	15.3.2021
A zárószavazás eredménye	+: 29 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Ryszard Antoni Legutko, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Christian Ehler, Marcel Kolaja

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

29	+
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
ID	Christine Anderson, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re
NI	Isabella Adinolfi
PPE	Asim Ademov, Christian Ehler, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Niklas Nienaaß

0	-

0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás